

[Aksel Larsen.]

omsætningen i anledning af, at de skal optræde i højere grad end hidtil som skatteopkrævere for staten — men det vil i hvert fald være tilfældet for det lovforslag, der senere kommer til behandling, forslaget om boligstøtte, hvor det er ganske indlysende, at der ikke har været mulighed for at foretage en blot nogenlunde tilstrækkelig undersøgelse af denne sag. Man har sluttet et politisk forlig, og så fører man det ud i livet i form af et lovforslag, som jeg er ganske sikker på at heller ikke boligministeriet vil være i stand til at tage ansvaret for eller påstå at kunne vurdere i alle dets konsekvenser. Denne måde at arbejde på er betænkelig. Den er betænkelig for folkestyret her i landet, og den er betænkelig for folketinget, folketingets ansvar, folketingets anseelse.

Nu skal vi i dag stemme ved tredje behandling om en række lovforslag som et led i et politisk kriseforlig mellem to partier. Disse lovforslag er imidlertid kun en del af forliget, kendskabet til dem giver os ikke mulighed for at overskue, hvad forliget iøvrigt indeholder, og vi ved meget lidt om det. Jeg har ved tidligere lejlighed anmodet om at få sådanne oplysninger, men har ikke fået dem. Det havde dog vist været rimeligt, om en repræsentant for regeringen havde fundet anledning til at oplyse folketinget, det være sig mundtligt eller skriftligt, om, hvad forliget går ud på, hvilke administrative foranstaltninger regeringen påtænker at gennemføre og med hvilke virkninger. Herom ved vi kun det lidet, vi har læst i aviserne, men alligevel har man den dristighed at forlange, at nu skal folketinget tage stilling til disse lovforslag, som altså kun er en del, vi ved ikke hvor stor en del, af de foranstaltninger, der skal træffes. Hvordan ser det ud med de bebudede militære besparelser? Herom har vi mig bekendt kun de beskedne oplysninger, at man vil skære militærudgifterne ned, og de tal, der har været fremme, varierer fra 15 mill. kr. til 300 mill. kr.; om det er for et år eller halvandet, ved jeg ikke, og det er jo lidt svært så at finde ud af, hvor meget det drejer sig om. Og man vil for at kunne skære militærudgifterne ned bl. a. nedsætte tjenestetiden, undlade genindkaldelser i 1955 og indkalde 3 000 soldater færre om

året. Det eneste, som her synes så over-skueligt, at man ved, hvad man har at holde sig til, er dette, at man siger, at man ikke vil foretage genindkaldelser i 1955. Om der, hvis dette forlig ikke var blevet afsluttet, overhovedet var blevet foretaget genindkaldelser i 1955, det ved jeg ikke. Det er muligt, at der var blevet det, det er muligt, at der ikke var blevet det, men det er i hvert fald en realitet, at man ikke vil foretage genindkaldelser i 1955, og det er naturligvis en fordel for det værnepligtige mandskab, og det må være en besparelse for staten, hvis man altså virkelig havde forberedt sådanne genindkaldelser.

Men der foreligger mig bekendt ikke nogen oplysninger om, fra hvornår man vil begynde at nedskære antallet af de indkaldte soldater. Der tales om 3 000 mand færre pr. år, men fra hvornår vil man begynde med dette? Jeg har ingen oplysninger fået om det; regeringen er ikke kommet med nogen oplysning her. Spørgsmålet om tjenestetidens nedsættelse ligger endnu mere i det uvisse. I sommer, da regeringen, efter at have været henne ved kommoden og tilbage igen ikke så ganske få gange, bebudede, at nu ville man nedsætte tjenestetiden på den måde, at den skulle være 16 plus 2 måneder, da forklarede man, at det skulle ske ved, at man forkortede rekruttiden fra 6 til 4 måneder, hvorefter der som hidtil skulle være 12 måneders eftertjeneste. Nu siger man, at man vil nedsætte tjenestetiden til 16 måneder, oven i købet uden genindkaldelser, i hvert fald i det første år. Hvornår skal denne tjenestetidsnedsættelse træde i kraft? Hvornår får den praktiske virkninger? Vil det ske ved en samlet, øjeblikkelig nedsættelse af tjenestetiden, eller vil det ske efter sommerens planer ved en afkortning af rekruttiden, således at tjenestetidsafkortningen faktisk først vil træde i kraft om 18—20 måneder? Ja, det er et vanskeligt spørgsmål. I aviserne ser man forskellige hypoteser; nogle mener, at den får praktisk virkning fra februar, andre mener fra maj, andre fra oktober, men fra regeringens og forligspartiernes side foreligger der faktisk ingen oplysning om det, og derfor er det noget svært at tage stilling til det, og det er noget svært her at debattere det. Jeg vil kun anføre det; det er, omend ikke